

15 ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

Ο.Ε.Φ.Ε.

Επιλογή & Επεξεργασία Θεμάτων στα πρότυπα των εξετάσεων με βάση την ύλη 2020 -2021: Θανάσης Κοπάδης

ΘΕΜΑ 1^ο : (Θέμα 2^ο - 2003)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\ln(ax)}{\sqrt{x}}$, με $a > 0$.

Γνωρίζουμε ότι η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $M(1, f(1))$ είναι παράλληλη στην ευθεία $x - y = 0$.

α) Να βρείτε την τιμή του a

Για $a = 1$

β) Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

γ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της συνάρτησης f και στη συνέχεια τις ασύμπτωτες της γραφικής της παράστασης C_f

δ) Να αποδείξετε ότι $(\sqrt{\kappa})^{\sqrt{\kappa+1}} > (\sqrt{\kappa+1})^{\sqrt{\kappa}}$, για κάθε θετικό ακέραιο $\kappa \geq 8$.

ΘΕΜΑ 2^ο : (Θέμα 4^ο - 2004)

Δίνονται οι παραγωγίσιμες συναρτήσεις $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύουν:

- $f'(x) = g^2(x) \neq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
- $f^2(x) + g^2(x) = 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
- $g(0) = 1$

α) Να αποδείξετε ότι $g'(x) = -g(x) \cdot f(x)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

β) Να μελετήσετε την συνάρτηση g ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

γ) Να μελετήσετε την συνάρτηση f ως προς την κυρτότητα και να βρείτε τα σημεία καμπής της γραφικής της παράστασης C_f .

δ) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο της $O(0,0)$ και στη συνέχεια να αποδείξετε ότι $x - f(x) \geq 0$, για κάθε $x \in [0, +\infty)$

ΘΕΜΑ 3^ο : (Θέμα 2^ο - 2007)

Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = (x^2 + \alpha) \cdot e^{-x}$, για την οποία γνωρίζουμε ότι η ευθεία $y = -2x + 2$ εφάπτεται της γραφικής της παράστασης C_f στο σημείο $M(0, f(0))$.

α) Να υπολογίσετε την τιμή του $\alpha \in \mathbb{R}$

Για $\alpha = 2$

β) Να μελετήσετε την συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία.

γ) Να υπολογίσετε τα όρια $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$

δ) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 2017$ έχει μια ακριβώς πραγματική λύση.

ΘΕΜΑ 4^ο : (Θέμα 3^ο - 2008)

Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = e^{1-e^x}$

α) Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

β) Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $f''(x) = (e^x - 1) \cdot e^{1+x-e^x}$ και στη συνέχεια να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς την κυρτότητα.

γ) Να βρείτε τις οριζόντιες ασύμπτωτες της γραφικής της παράστασης C_f

δ) Με βάση τα προηγούμενα ερωτήματα να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f

ΘΕΜΑ 5^ο : (Θέμα 3^ο - 2009)

Δίνεται η συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = x + 2 + 2\ln x$

α) Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και να βρείτε τα διαστήματα στα οποία είναι κυρτή ή κοίλη.

β) Να βρείτε το σύνολο τιμών της συνάρτησης f και στη συνέχεια το πλήθος ριζών της εξίσωσης $f(x) = 0$

γ) Αν $g(x) = \frac{x \ln x}{x+2}$, τότε να αποδείξετε ότι υπάρχει $x_0 > 0$ τέτοιο, ώστε να ισχύει

$$g(x) \geq g(x_0), \text{ για κάθε } x > 0$$

δ) Να αποδείξετε ότι για κάθε $x > 2$ ισχύει $f(x-2) < 2f(x+1) - f(x+4)$

ΘΕΜΑ 6^ο : (Θέμα 3^ο - 2010)

Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

$$\bullet x \cdot f'(x) = \frac{x+1}{e^{f(x)} + 1}, \text{ για κάθε } x > 0$$

$$\bullet f(1) = 0$$

α) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = e^x + x$ είναι συνάρτηση 1-1

β) Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f

Έστω $f(x) = \ln x$, $x > 0$

γ) Να μελετήσετε τη συνάρτηση $h(x) = \frac{f(x)-1}{x}$ ως προς τη μονοτονία και να βρείτε το σύνολο τιμών της.

$$\delta) \text{ Να λύσετε την εξίσωση } \left(\frac{\eta\mu x}{e}\right)^{\sigma\nu x} = \left(\frac{\sigma\nu x}{e}\right)^{\eta\mu x}, \quad x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$$

ε) Να μελετήσετε τη συνάρτηση h ως προς την κυρτότητα και να αποδείξετε ότι

$$\text{για κάθε } x_1, x_2 \text{ με } x_2 > x_1 > 0 \text{ ισχύει } \frac{h(x_2) - h(x_1)}{x_2 - x_1} \geq -\frac{1}{2e^5}$$

ΘΕΜΑ 7^ο : (Θέμα 3^ο - 2011)

Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει ότι:

$$f(\eta\mu x) + f(\sigma\upsilon\nu x) = 1, \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι $f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = \frac{1}{2}$ και $f(0) + f(1) = 1$

β) Να αποδείξετε ότι υπάρχει $x_0 \in [0,1]$ τέτοιο, ώστε $f(x_0) + x_0 = 1$

Έστω επιπλέον ότι η f είναι παραγωγίσιμη συνάρτηση και ότι ισχύει $f(x) \geq \sqrt{2}x - \frac{1}{2}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

γ) Να βρείτε την τιμή $f'\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)$ και να γράψετε την εξίσωση της εφαπτομένης

της γραφικής παράστασης της f στο σημείο της με τετμημένη $\frac{\sqrt{2}}{2}$.

δ) Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(1) - f(\sigma\upsilon\nu x)}{\eta\mu x}$

ΘΕΜΑ 8^ο : (Θέμα Β - 2012)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = e^{x-2}$ και $g(x) = \ln x + 2$

α) Να βρείτε τις συναρτήσεις $f \circ g$ και $g \circ f$. Στη συνέχεια να εξετάσετε αν οι συναρτήσεις αυτές είναι ίσες.

β) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f αντιστρέφεται και να ορίσετε την αντίστροφη της f^{-1}

γ) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $e^{x-2} = \ln x + 2$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα $(e^{-2}, 2)$

δ) Να αποδείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{(g \circ f)(x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{g(x)}{(f \circ g)(x)} = 0$

ΘΕΜΑ 9^ο : (Θέμα Γ – 2016 , Α΄ Φάση)

Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f : \left[0, \frac{\pi}{2}\right] \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

$$\bullet f^2(x) + 2xf(x) = 1 - \sin^2 x - x^2, \text{ για κάθε } x \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right]$$

$$\bullet f\left(\frac{\pi}{6}\right) = \frac{1}{2} - \frac{\pi}{6}$$

α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = \eta\mu x - x$, $x \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right]$

Δίνεται επιπλέον η συνεχής συνάρτηση $g(x) = \begin{cases} f(x) + 1 & , x \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right] \\ \frac{\eta\mu(\kappa x)}{x} - 1 & , x < 0 \end{cases}$

β) Να βρείτε την τιμή του $\kappa \in \mathbb{R}$

Έστω $\kappa = 2$

γ) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $g(x) = 0$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα $\left(-\frac{\pi}{2}, 0\right)$

δ) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g δεν είναι 1-1

ΘΕΜΑ 10^ο : (Θέμα Γ – 2017, Α΄ Φάση)

Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

$$\bullet (x-2) \cdot f(x) = \kappa x^2 + \lambda x + 2, \quad x \in \mathbb{R}, \quad \kappa, \lambda \in \mathbb{R}$$

$$\bullet \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(f^2(2) - 25)x^3 + f(2)x^2 - 3x + 9}{x^2 + 2x - 6} = 5$$

$$\bullet \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+3h) - 5}{h} = 9$$

α) Να αποδείξετε ότι $f(2) = 5$ και $f'(2) = 3$

β) Να υπολογίσετε τις τιμές των κ και λ

Αν $\kappa = 3$ και $\lambda = -7$

γ) Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f

δ) Αν $f(x) = 3x - 1$, $x \in \mathbb{R}$ και $g(x) = \ln(x+1) + 2x - 1$, $x \in (-1, +\infty)$ τότε:

i) να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης f εφάπτεται στη γραφική παράσταση της συνάρτησης g

ii) η γραφική παράσταση της $h(x) = x + 1 - e^{1-2x}$, $x \in (-1, +\infty)$ τέμνει τη γραφική παράσταση της g σε ένα μόνο σημείο του άξονα $x'x$

ΘΕΜΑ 11^ο : (Θέμα Γ - 2017)

Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f'(x) = \kappa - \frac{2}{x^2} - \frac{1}{x}$ για κάθε $x > 0$. Αν η f παρουσιάζει ακρότατο στο $x_0 = 2$ με τιμή $1 - \ln 2$, τότε:

α) Να βρείτε την τιμή του $\kappa \in \mathbb{R}$

Έστω $\kappa = 1$

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = x + \frac{2}{x} - \ln x - 2$, $x > 0$

γ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της συνάρτησης f και στη συνέχεια να υπολογίσετε το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $x^2 + 2 = x(\alpha + \ln x + 2)$, $x > 0$ για τις διάφορες τιμές του $\alpha \in \mathbb{R}$

δ) i) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι κυρτή και να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο $M(1, f(1))$

ii) Να λύσετε την ανίσωση $e^{3x^2-5x+2} > x^x$, για κάθε $x > 0$

ΘΕΜΑ 12^ο : (Θέμα Γ – 2018, Α΄ Φάση)

Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

- $f(0) > 1$

- $f^2(x) - 2f(x) = e^{2x} + 2e^x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

α) Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f

Αν $f(x) = e^x + 2$, $x \in \mathbb{R}$

β) Να αποδείξετε ότι:

i) η εξίσωση $e^x + 4x = \lambda$ έχει μοναδική ρίζα στο \mathbb{R} για κάθε τιμή του $\lambda \in \mathbb{R}$

ii) οι συναρτήσεις $f(x) = e^x + 2$ και $g(x) = -x^2 + 2$ έχουν μόνο μια κοινή εφαπτομένη.

γ) Να λύσετε την ανίσωση $f(x^2) - f(-x+2) > 4(g(x) - x)$, $x \in \mathbb{R}$

δ) Δύο σημεία $A(x(t), y_1(t))$ και $B(x(t), y_2(t))$ κινούνται στις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f και g αντίστοιχα. Αν η τετμημένη τους x αυξάνεται με ρυθμό 1 cm/s, τότε να βρείτε τη θέση των σημείων για την οποία ισχύει $y_1'(t) = 2y_2'(t) + 1$, $t \geq 0$

ΘΕΜΑ 13^ο : (Θέμα Γ – 2019, Α΄ Φάση)

Έστω f συνεχής συνάρτηση στο διάστημα $A = [-5, 5]$ για την οποία ισχύουν τα παρακάτω:

- $x^2 + f^2(x) = 25$, για κάθε $x \in A$

- $f(0) = 5$

α) Να βρείτε τις ρίζες της εξίσωσης $f(x) = 0$ στο διάστημα $A = [-5, 5]$

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = \sqrt{25 - x^2}$, $x \in A$

γ) i) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = f(x) - x$ είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $[0, 5]$

ii) Να λύσετε την ανίσωση $f(x^3) - f(x^2) > x^3 - x^2$ στο διάστημα $[0, 1]$

δ) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f έχει μέγιστη τιμή $f(0)=5$ και στη συνέχεια ότι η εξίσωση $\sqrt{24+\sigma\upsilon\nu^2x}=6+\eta\mu^2f(x)$ είναι αδύνατη.

ΘΕΜΑ 14^ο : (Θέμα Β – 2019)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x)=\frac{2x+1}{x-2}$, $x \neq 2$

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα σε καθένα από τα διαστήματα $A_1=(-\infty, 2)$ και $A_2=(2, +\infty)$. Στη συνέχεια να βρείτε το σύνολο τιμών της.

β) Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1 συνάρτηση και να ορίσετε την αντίστροφη της f^{-1}

γ) Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς την κυρτότητα.

δ) Να βρείτε τις ασύμπτωτες της γραφικής παράστασης της f και στη συνέχεια να την σχεδιάσετε.

ΘΕΜΑ 15^ο : (Θέμα Δ – 2020 , Α΄ Φάση)

Δίνεται η συνάρτηση $f:(0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει ότι:

$$f\left(\frac{x}{e}\right)+1-\frac{x}{e} \leq \ln x \leq f(x)-x, \text{ για κάθε } x \in (0, +\infty)$$

α) Να αποδείξετε ότι $f(x)=\ln x+x$, $x \in (0, +\infty)$

β) Να λύσετε την ανίσωση $x \ln x < 1-x$ και στη συνέχεια να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow 0^+} (f(\eta\mu x) - f(x))$

γ) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x)=0$ έχει ακριβώς μια ρίζα $x_0 \in (0, 1)$ και να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $g(x)=f(f(x))-2(x-1)$

δ) Να αποδείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f και g έχουν κοινή εφαπτομένη στο σημείο με τετμημένη 1

Τα Θέματα και οι απαντήσεις βρίσκονται στους παρακάτω συνδέσμους:

A) Επαναληπτικά Θέματα Ο.Ε.Φ.Ε 2003 -2017

https://www.oefe.gr/el/static/old_refresher-exam-topics_el.aspx

B) Επαναληπτικά Θέματα Ο.Ε.Φ.Ε 2018 – 2020

<https://epan.oefe.cloud/el/normal/EpanThemataArchive>

Θανάσης Κοπάδης
Μαθηματικός - Συγγραφέας